

Vergaderjaar 2001–2002

27 857

Missile Defense

Nr. 3

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 maart 2002

In reactie op het verzoek van de Vaste Commissie voor Buitenlandse Zaken, vervat in de brief van 13 maart jl.¹, een «oordeel te geven over de onlangs uitgelekte berichten over de Amerikaanse planning voor mogelijke kernaanvallen, waarbij de nucleaire drempel zou worden verlaagd, en daarbij in te gaan op de risico's van een dergelijk beleid», heb ik de eer u, mede namens de Minister van Defensie, als volgt te berichten.

Op 25 maart jl. ging uw Kamer een brief van ons toe, waarin wij zijn ingegaan op de Amerikaanse strategische herziening (Kamerstuk 27 857, nr. 2). Daarin is ook uitgebreid ingegaan op de *Nuclear Posture Review* (NPR), de herziening van de nucleaire strijdkrachtenstructuur. Met betrekking tot de berichten die de afgelopen weken in de pers zijn verschenen kunnen wij in aanvulling op onze eerdere brief het volgende vermelden.

De Amerikaanse regering heeft de NPR opgesteld op verzoek van het Congres. Deze NPR is vervat in een geclassificeerd document dat in januari jl. aan het Amerikaanse Congres is aangeboden. De regering heeft niet de beschikking over dit geclassificeerde document. Voor onze brief van 25 maart jl. hebben wij ons gebaseerd op datgene wat publiekelijk door de VS over de NPR is bekendgemaakt en op hierover door de VS in NAVO-kader verstrekte informatie.

Op grond van de ons ter beschikking staande informatie hebben wij beschreven hoe de VS een concept voor een nieuwe «triade» heeft ontwikkeld om de geloofwaardigheid van het Amerikaanse afschrikingsbeleid in een door nieuwe onzekerheden gekenschetste wereld te waarborgen. Het gaat in de NPR in de eerste plaats om de afschrikking. Het rapport doet geen uitspraken over doelen of over pre-emptieve aanvallen. De NPR bevat geen plannen of richtlijnen voor de operationele inzet van kernwapens. De Amerikaanse autoriteiten hebben dit in hun reactie op de recente persberichten ook onderstreept.

¹ Zie bijlage.

De VS heeft ontkend de drempel voor het gebruik van kernwapens te verlagen. Door de ontwikkeling van conventionele en defensieve capaciteiten in het kader van de nieuwe «triade» is het doel van de NPR juist de afhankelijkheid van kernwapens te verminderen, hetgeen ook tot uitdrukking komt in de voorgenomen reducties in operationele kernwapens. Veiligheidsadviseur Rice heeft daarnaast gewezen op het belang van een effectieve afschrikking, die vereist dat een tegenstander gelooft dat men een dreigement kan waarmaken, hetgeen in dit geval flexibiliteit vereist in een door onzekerheden gekenschetste dreigingsomgeving. Minister van Buitenlandse Zaken Powell heeft voorts ontkend dat zou zijn besloten tot de ontwikkeling van nieuwe, kleinere kernwapens («*mini-nukes*»).

De regering heeft dus geen reden aan te nemen dat de drempel tegen het gebruik van kernwapens zou zijn verlaagd. Evenals de Verenigde Staten beschouwt de regering het Non-proliferatieverdrag (NPV) als de hoeksteen van de nucleaire non-proliferatie en ontwapening. Indien de Amerikaanse regering concrete voornemens zou hebben die in tegenspraak zouden zijn met het NPV of dit verdrag zouden ondermijnen, zal de regering de Amerikaanse regering hierop aanspreken.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. J. van Aartsen

BIJLAGE

Aan de Minister van Buitenlandse Zaken

's-Gravenhage, 13 maart 2002

Namens de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken verzoek ik u de commissie in een brief uw oordeel te geven over de onlangs uitgelekte berichten over de Amerikaanse planning voor mogelijke kernaanvallen, waarbij de nucleaire drempel zou worden verlaagd, en daarbij in te gaan op de risico's van een dergelijk beleid. De commissie stelt er prijs op deze brief te ontvangen vóór het Algemeen Overleg over transatlantische relaties/wapenbeheersing.

De wnd. griffier van de commissie,
T. J. E. van Toor